

'Herdenkingswandeling vertelde én schreef stukje geschiedenis'

Een groep van zo'n 90 mensen heeft zaterdag 17 mei de bijzondere herdenkingswandeling door Mijnsheerenland gelopen. Er werden voor het eerst mensen herdacht die in het begin en de laatste dagen van de Tweede Wereldoorlog in Mijnsheerenland zijn omgekomen.

door Conno Bochoven

Mijnsheerenland – De slachtoffers zijn nooit eerder herdacht op de plekken waar het noodlottige incident plaats vond. Het was eigenlijk de bedoeling dat deze tocht in 2020 gelopen zou worden, toen 75 jaar Vrijheid werd herdacht. Corona gooide al die plannen echter overboord. Het was uiteindelijk het idee van Leon Verhoeff en samen met Marcel de Kreek, destijds voorzitter van de Oranje-vereniging, werden de plannen opgezet. Helaas overleed Verhoeff korte tijd later onverwachts. De Kreek is daarop niet verder gegaan met het organiseren. Echter nu, met 80 jaar Vrijheid, werkte hij het idee verder uit en kon de tocht daadwerkelijk doorgang vinden. Tijdens de wandeling van een kleine kilometer werden Hendrik Dirkse, Volksje Goudswaard, Jacob van Etten, Johan van Aken en Jacob van Breda herdacht. Op de noodlottige plaatsen werden toespraken gehouden en op drie plekken werden kransen gelegd door veelal nabestaanden met medewerking van leden van

Het moment waarop mw. Leeuwenburg-van Etten (links) een krans legt bij de plek waar haar vader vermoord is. (foto's: André van de Graaf)

Scouting Lodewijck van Praetgroep. De kransen zijn later die avond door Marcel de Kreek verplaatst naar de Algemene Begraafplaats in het dorp. De Kreek kijkt tevreden terug. 'Ik heb als ceremoniemeester het geheel wat aan elkaar gepreut en sprekers aangekondigd. En nadrukkelijk benoemd dat het eigenlijke idee bij Leon Verhoeff vandaan kwam', zegt De Kreek, 'de ouders en familie van Leon waren eveneens aanwezig en vonden het aangrijpend.' Bij hun woning aan de Wilhelminastraat had vader Leendert Verhoeff in mei 1945 een groot spandoek gehangen voor de bevrijders met de tekst: 'Welcome to the Liberators'. Natuurlijk werd het verhaal daaromheen verteld. De tocht was tot in de puntjes

geregeld met verkeersregelaars, EHBO mensen, hulp van de scouting en een bakje koffie verzorgd door de Pastorije in de tuin van het Hof van Moerkerken. De Kreek: 'Bij elke plek wilde ik graag dat de direct betrokkenen vooraan kwamen staan zodat zij het goed konden volgen. Het is allemaal ordelijk verlopen en ik was blij met de positieve reacties na afloop', vervolgt Marcel, 'mensen vonden het een gepast gebeuren waarin er ruimte was voor vragen en gesprek. Dat merkte je ook onderweg, mensen waren geanimeerd met elkaar in gesprek. Het hoefde zeker geen stille tocht te zijn.'

Dochter

Een bijzonder moment was de

Bij het huis van de familie Verhoeff aan de Wilhelminastraat werd het verhaal van het 'welkomspandoek' uit 1945 verteld.

kranslegging op de Hoflaan door mevrouw Leeuwenburg-van Etten bij de plek waar haar vader, Jacob van Etten, werd doodgeschoten door gefrustreerde Duitsers, één dag voor de capitulatie, 4 mei 1945. Ze heeft haar vader nooit gekend, want op dat moment was haar moeder 8 maanden zwanger van haar. Diezelfde datum werd ook Johan van Aken doodgeschoten. Hij was verloofd. Zijn verloofde is later met een andere man getrouwd en de dochter die uit dat huwelijk werd geboren was er zaterdag ook bij. Zij had een foto van haar moeder met Johan van Aken, zeer recent aan Dini Heijden van het Museum Hoeksche Waard gegeven, om die zaterdag te laten zien. De tot dusverre onbekende foto's zijn voor Museum Hoeksche

Waard belangrijke aanwinsten. 'Er is heel wat informatie uitgewisseld,' zegt Marcel, 'mensen bleven lang met elkaar in gesprek na afloop in de tuin van het Hof van Moerkerken waar de tocht eindigde. En dat is waardevol. Iemand merkte treffend op dat dit de dorpse saamhorigheid versterkt heeft.' Of het een terugkerend iets wordt: het lijkt De Kreek eigenlijk niet. 'Voor de nabestaanden was dit de eerste keer dat hun familie herdacht werd op de plaats waar zij waren omgekomen. Dat was uniek en dat kan maar 1 keer uniek zijn. Hoe dan ook is er zaterdag ook een stukje geschiedenis verteld dat voor velen onbekend was en hebben wij met elkaar weer een nieuw stukje geschiedenis geschreven.'

